

EdelPutz Versos Karta charakterystyki [Sporządzona zgodnie z załącznikiem II rozporządzenia WE 1907/2006 (REACH)]		 baumit.com
Data wystawienia	28.05.2015	
Data aktualizacji	31.08.2018	Wydanie: 3. Strona 1 12

SEKCJA 1: IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/ MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA.		
1.1	Identyfikator produktu:	Baumit EdelPutz Versos – zaprawa dekoracyjna
1.2	Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane:	<p>Dekoracyjna zaprawa, w postaci suchej mieszanki mineralnej do stosowania jako wierzchnia warstwa systemów ociepleń stropów w garażach. Do aplikacji metodą natryskową.</p> <p>Odradza się wszelkie inne zastosowania.</p>
1.3	Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki:	<p>Baumit Sp. z o. o. ul. Wyścigowa 56G 53-012 Wrocław Tel. 71/ 358 25 00 od poniedziałku do piątku w godzinach 8-16. Fax. 71/ 358 25 06 Tel. 71/ 337 90 50 od poniedziałku do piątku w godzinach 8-16.</p>
1.4	Numer telefonu alarmowego:	<p>Centrum informacji toksykologicznej : +48/(0)42 - 657 99 00 Numer alarmowy : 112</p>

SEKCJA 2: IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ				
2.1	Klasyfikacja substancji lub mieszaniny: Klasyfikacja według Rozporządzenia (WE) nr 1272/2008:	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: flex-start;"> <div style="display: flex; align-items: center; margin-bottom: 10px;"> <div style="margin-left: 10px;"> <p>GHS05</p> <p>Poważne uszkodzenie oczu kat. 1 – Eye Dam. 1 H318 – Powoduje poważne uszkodzenie oczu</p> </div> </div> <div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 10px;"> <p>GHS07</p> <p>Działanie drażniące na skórę kat. 2 – Skin Irrit. 2 H315 – Działa drażniąco na skórę Działanie toksyczne na narządy docelowe (narażenie jednorazowe), kat.3–STOT SE 3 H335 – Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.</p> </div> </div> </div>		
2.2	Elementy oznakowania	Znakowanie zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008		
	Piktogramy określające rodzaj zagrożenia:	<div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> GHS05 </div> <div style="text-align: center;"> GHS07 </div> </div>		
	Hasło ostrzegawcze:	Niebezpieczeństwo		
	Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:	<p>H318 – Powoduje poważne uszkodzenie oczu H315 – Działa drażniąco na skórę H335 – Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.</p>		
	Zwroty wskazujące środki ostrożności:	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="vertical-align: top; width: 30%;"> <p>P102 P280</p> <p>P305+P351+ P338</p> <p>P310</p> <p>P302+P352</p> <p>P332+P313</p> <p>P261 P304+P340</p> </td> <td style="vertical-align: top; width: 70%;"> <p>Chronić przed dziećmi. Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy. W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać. Natychmiast skontaktować się z OSRODKIEM ZATRUĆ/lekarzem. W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ: Umyć dużą ilością wody z mydłem. W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry. Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza. Unikać wdychania pyłu. W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO DRÓG ODDECHOWYCH:</p> </td> </tr> </table>	<p>P102 P280</p> <p>P305+P351+ P338</p> <p>P310</p> <p>P302+P352</p> <p>P332+P313</p> <p>P261 P304+P340</p>	<p>Chronić przed dziećmi. Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy. W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać. Natychmiast skontaktować się z OSRODKIEM ZATRUĆ/lekarzem. W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ: Umyć dużą ilością wody z mydłem. W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry. Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza. Unikać wdychania pyłu. W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO DRÓG ODDECHOWYCH:</p>
<p>P102 P280</p> <p>P305+P351+ P338</p> <p>P310</p> <p>P302+P352</p> <p>P332+P313</p> <p>P261 P304+P340</p>	<p>Chronić przed dziećmi. Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy. W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać. Natychmiast skontaktować się z OSRODKIEM ZATRUĆ/lekarzem. W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ: Umyć dużą ilością wody z mydłem. W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry. Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza. Unikać wdychania pyłu. W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO DRÓG ODDECHOWYCH:</p>			

EdelPutz Versos Karta charakterystyki [Sporządzona zgodnie z załącznikiem II rozporządzenia WE 1907/2006 (REACH)]		 baumit.com
Data wystawienia	28.05.2015	
Data aktualizacji	31.08.2018	Wydanie: 3. Strona 2 12

		P312 P501	Wyprowadzić lub wynieść poszkodowanego na świeże powietrze i zapewnić mu warunki do swobodnego oddychania. W przypadku złego samopoczucia skontaktować się z OŚRODKIEM ZATRUĆ/ lekarzem. Zawartość/ pojemnik usuwać do upoważnionego odbiorcy odpadów zgodnie z narodowymi przepisami.
2.3	Inne zagrożenia:		
			Pył powstający z suchej mieszanki może działać drażniaco na drogi oddechowe. Wielokrotne wdychanie większych ilości pyłu podnosi ryzyko zachorowania na choroby płuc. Produkt reaguje silnie alkalicznie z wilgocią. Produkt wymieszany z wodą, może w przypadku dłuższego kontaktu wywołać poważne uszkodzenia skóry. Poprzez zastosowanie cementu portlandzkiego, zawartość uczulającego chromu (VI) wynosi poniżej 0,0002% w części cementu dla gotowego do użycia produktu. Warunkiem działania reduktora chromu jest właściwe przechowywanie i przestrzeganie terminu przydatności do użycia.
	Wyniki oceny PBT i vPvB:		Zgodnie z załącznikiem XIII Rozporządzenia REACH w sprawie PBT oraz vPvB, mieszanka nie spełnia kryteriów PBT ani vPvB.

SEKCJA 3: SKŁAD/ INFORMACJA O SKŁADNIKACH						
3.1	Substancje					
	Nie dotyczy.					
3.2	Mieszanki					
	Mieszanka białego cementu portlandzkiego, wodorotlenku wapnia, kruszywa kwarcowego, mączki wapiennej i substancji dodatkowych.					
3.2.1a	Tabela niebezpiecznych składników:					
	Substancja	Nr WE	CAS	Nr rejestracyjny (REACH)	Stężenie [M.-%]	Klasyfikacja wg rozporządzenia 1272/2008(WE)
	Biały cement portlandzki	266-043-4	65997-15-1	Nie dotyczy	<12	 Poważne uszkodzenie oczu kat. 1; Eye Dam. 1; H318 Działanie drażniące na skórę kat. 2; Skin Irrit. 2; H315 STOT SE 3; H 335
	Wodorotlenek wapnia	215-137-3	1305-62-0	01-2119475151-45-xxxx	<15	 Poważne uszkodzenie oczu kat. 1; Eye Dam. 1; H318 Działanie drażniące na skórę kat. 2; Skin Irrit. 2; H315 STOT SE 3; H335
	Pełne brzmienie wymienionych zwrotów H – patrz sekcja 16.					
3.2.1b	Substancje z określoną na poziomie Unii Europejskiej wartością najwyższego dopuszczalnego stężenia w środowisku pracy					
	Krzemionka krystaliczna- kwarc [14808-60-7]					
	Węglan wapnia [471-34-1]					
	Cement portlandzki [65997-15-1]					
	Wodorotlenek wapnia [1305-62-0]					
3.2.1c	Substancje trwałe, wykazujące zdolność do bioakumulacji i toksyczne lub bardzo trwałe i wykazujące bardzo dużą zdolność o bioakumulacji.					
	Zgodnie z załącznikiem XIII Rozporządzenia REACH w sprawie PBT oraz vPvB, mieszanka nie spełnia kryteriów PBT ani vPvB.					

SEKCJA 4: ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY	
4.1	Opis środków pierwszej pomocy:
	Uwagi ogólne:
	Dla udzielających pierwszej pomocy nie są wymagane środki ochrony osobistej. Należy jednak unikać kontaktu z mokrą zaprawą.

EdelPutz Versos Karta charakterystyki [Sporządzona zgodnie z załącznikiem II rozporządzenia WE 1907/2006 (REACH)]		 baumit.com
Data wystawienia	28.05.2015	
Data aktualizacji	31.08.2018	Wydanie: 3. Strona 3 12

	<u>Wdychanie:</u>	Usunąć źródło pyłu, wyprowadzić lub wynieść uszkodzowanego na świeże powietrze nie pozostawiając bez opieki. Jeżeli złe samopoczucie nie minie, udać się na pogotowie ratunkowe, zabierając ze sobą kartę charakterystyki.
	<u>Kontakt ze skórą:</u>	Obficie spłukać skórę wodą, celem usunięcia wszystkich pozostałości produktu. Natychmiast zdjąć zanieczyszczone rękawice, odzież, obuwie, zegarki itp. W razie uszkodzeń skóry, skontaktować się z lekarzem.
	<u>Kontakt z oczami:</u>	Nie trzeć oczu aby zapobiec mechanicznemu uszkodzeniu rogówki. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeśli są. Dokładnie wypłukać otwarte oko pod bieżącą wodą przez co najmniej 20 minut, aby usunąć wszystkie zanieczyszczenia. Jeżeli to możliwe, zastosować wodę izotoniczną (np. 0,9% NaCl). Skontaktować się z lekarzem i/lub okulistą.
	<u>Spożycie:</u>	NIE wywoływać wymiotów. Jeżeli uszkodzony jest przytomny, wypłukać usta wodą oraz podać dużą ilość wody do picia. Skontaktować się z lekarzem lub z centrum zatruć.
4.2	<u>Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia:</u>	
	<u>Oczy:</u>	Kontakt suchego lub mokrego produktu z oczami może spowodować poważne i potencjalnie nieodwracalne obrażenia.
	<u>Skóra:</u>	Produkt, nawet w stanie suchym, może przy przedłużonym kontakcie, działać drażniąco na skórę (spoczną lub wilgotną). Kontakt z wilgotną skórą może powodować podrażnienia, stany zapalne lub inne poważne uszkodzenia skóry.
	<u>Dodatkowa uwaga:</u>	Cement może spowodować zaostrzenie istniejących już chorób skóry, oczu czy dróg oddechowych, np. w przypadku rozemdy płuc czy astmy.
4.3	<u>Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z uszkodzonym</u>	
	Pomoc lekarska/ sposoby leczenia:	W momencie kontaktu z lekarzem, należy w miarę możliwości mieć ze sobą niniejszą kartę charakterystyki.

SEKCJA 5: POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU		
5.1	<u>Środki gaśnicze:</u>	
	<u>Odpowiednie środki gaśnicze:</u>	Mieszanka nie jest palna ani w postaci, w jakiej jest dostarczana, ani w stanie gotowym do użycia. Środki gaśnicze i metody gaszenia należy zatem dostosować do cech otoczenia pożaru.
	<u>Niewłaściwe środki gaśnicze:</u>	Brak
5.2	<u>Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną:</u>	
		Brak. Produkt nie jest wybuchowy ani palny ani też nie podtrzymuje spalania innych materiałów.
5.3	<u>Informacje dla straży pożarnej:</u>	
		Brak konieczności podejmowania szczególnych środków ochrony przeciwpożarowej. Unikać zrzutu wody gaśniczej do kanalizacji. Zamknięte opakowania znajdujące się w pobliżu ogniska pożaru chłodzić wodą.

SEKCJA 6: POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA		
6.1	<u>Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych</u>	
6.1.1	<u>Dla osób nienależących do personelu udzielającego pomocy:</u>	Stosować środki ochrony osobistej opisane w sekcji 8. Ograniczać zapylenie. Zapewnić odpowiednią wentylację. Stosować się do wskazówek dotyczących bezpiecznego postępowania, opisanych w sekcji 7. Procedury w sytuacjach awaryjnych nie są wymagane.
6.1.2	<u>Dla osób udzielających pomocy:</u>	W przypadku wysokiej ekspozycji na zapylenie, stosować środki ochrony osobistej opisane w sekcji 8.2.2.
6.2	<u>Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:</u>	
		Celem uniknięcia pylenia, utrzymywać mieszaninę w stanie suchym i pod przykryciem. Zapobiegać przedostaniu się do kanalizacji, wód powierzchniowych i gruntowych (podwyższenie wartości pH). W przypadku uwolnienia się do rzek, jezior lub kanalizacji, powiadomić odpowiednie służby ratownicze, zgodnie z obowiązującym prawem lokalnym.
6.3	<u>Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenieniu się skażenia i służące do usuwania skażenia:</u>	
		Rozsypany materiał chronić przed rozproszaniem np. za pomocą plandeki, zebrać na sucho i w miarę możliwości wykorzystać. Przy tego typu pracach należy wziąć pod uwagę kierunek wiatru oraz możliwie zniwelować wysokość spadku przy

EdelPutz Versos Karta charakterystyki [Sporządzona zgodnie z załącznikiem II rozporządzenia WE 1907/2006 (REACH)]		 baumit.com
Data wystawienia	28.05.2015	
Data aktualizacji	31.08.2018	Wydanie: 3. Strona 4 12

		<p>przesypywaniu (np. za pomocą szufli). Do usuwania stosować odkurzacze przemysłowe. Nie zmiatać. W żadnym razie nie stosować sprężonego powietrza do usuwania mieszaniny. W razie powstania zapylenia podczas usuwania mieszaniny, należy zastosować środki ochrony indywidualnej. Unikać wdychania pyłu oraz jego kontaktu z oczami i skórą.</p> <p>W przypadku wymieszanej zaprawy, poczekać aż stwardnieje i usunąć (patrz sekcja 13.1)</p>
6.4	Odniesienia do innych sekcji:	
		Sekcja 8 i 13.

SEKCJA 7: POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJAMI I MIESZANINAMI ORAZ ICH MAGAZYNOWANIE

7.1	Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania:	
		<p>Nie spożywać pokarmów i napojów, nie palić w miejscach pracy. Unikać tworzenia pyłu.</p> <p>Przy zastosowaniu worków lub otwartych mieszalników, najpierw nalać wodę, a następnie ostrożnie wysypać suchy produkt. Utrzymywać w trakcie wsypywania możliwie minimalną wysokość. Powoli uruchomić mieszadła. Nie składać pustych worków, lub złożyć wyłącznie w przeznaczonym do tego worku. Unikać kontaktu z oczami i skórą poprzez zastosowanie środków ochrony indywidualnej, zgodnie z sekcją 8.2.2. Zapewnić odpowiednią wentylację, ew. zastosować ochronę dróg oddechowych, zgodnie z sekcją 8.2.2. W czasie obróbki, nie kłękać na świeżym produkcie.</p> <p>Nie używać produktu po terminie przydatności, ponieważ zawartość reduktora maleje w czasie i może zostać przekroczona wartość graniczna Cr(VI). W takim przypadku może dojść do alergii skórnych.</p>
7.2	Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności	
		Przechowywać w suchym miejscu. Nie magazynować razem z kwasami i artykułami spożywczymi. Unikać dostępu wody i wilgoci. Przechowywać tylko w oryginalnym opakowaniu. Przy nieodpowiednim magazynowaniu (kontakt z wilgocią) lub po przekroczeniu terminu przydatności zmniejsza się działanie reduktora Cr (VI).
7.3	Szczególne zastosowania końcowe:	
		Brak danych

SEKCJA 8: KONTROLA NARAŻENIA/ ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ.

8.1	Parametry dotyczące kontroli:					
	Składnik z monitorowaną wartością graniczną dopuszczalnych stężeń w środowisku pracy	Numer CAS	Wartość [mg/m3]		Podstawa prawna:	
	Cement portlandzki	65997-15-1	8h	2 respirabilna 6 wdychalna	NDS	Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.
	Wodorotlenek wapnia	1305-62-0	8h	1 respirabilna 2 wdychalna		
				4 respirab. 6 wdychal.	NDChS	
	Krzemionka krystaliczna – kwarc	[14808-60-7]	8h	0,1 respirabilna	NDS	
	Węglan wapnia	[741-34-1]	8h	10 wdychalna	NDS	
8.2	Kontrola narażenia:					

EdelPutz Versos Karta charakterystyki [Sporządzona zgodnie z załącznikiem II rozporządzenia WE 1907/2006 (REACH)]		 baumit.com
Data wystawienia 28.05.2015 Data aktualizacji 31.08.2018	Wydanie: 3. Strona 5 12	

8.2.1	Techniczne środki kontroli:	Dla zminimalizowania powstawania pyłu, należy stosować systemy zamknięte (np. silosy z transporterami dozującymi), miejscowe instalacje odsysające lub inne techniczne urządzenia sterownicze, np. agregaty tynkarskie czy betoniarki o pracy ciągłej ze specjalnym wyposażeniem dodatkowym do odbierania pyłu.
8.2.2	Indywidualne środki ochrony, takie jak indywidualne wyposażenie ochronne.	Nie spożywać pokarmów, napojów oraz nie palić w czasie pracy. Przed przerwą i na zakończenie pracy, umyć ręce i twarz oraz ew. wziąć prysznic, celem usunięcia nagromadzonego pyłu. Unikać kontaktu z oczami i skórą. Stosować środki pielęgnacyjne do skóry. Natychmiast zdjąć lub usunąć zawilgocone rękawiczki, odzież, obuwie itp. Odzież, obuwie dokładnie wyprać ew. wyczyścić przed ponownym użyciem.
8.2.2.1	Ochrona oczu i twarzy: 	W razie powstania pyłu lub niebezpieczeństwa opryskania, stosować szczelnie przylegające okulary ochronne.
8.2.2.2	Ochrona skóry: 	Stosować wodoszczelne, nieprzepuszczalne i odporne na alkaliczne środowisko rękawice z oznaczeniem CE. Nie stosować rękawic skórzanych ze względu na przepuszczalność wody i możliwość uwalniania chromianów. Badania wykazały, że rękawice bawełniane, nasączone nitylem (o grubości 0,15mm) zapewniają wystarczającą ochronę przez okres 480 min. Zawilgocone rękawice należy wymienić. Należy mieć przygotowane rękawice zamienne. Stosować odzież z długimi rękawami i szczelne buty. Jeżeli nieunikniony jest kontakt ze świeżą zaprawą, odzież ochronna powinna być również wodoszczelna. Zwracać uwagę, by świeża zaprawa nie dostała się górną do butów. Przestrzegać procedur ochrony skóry. W szczególności stosować środki pielęgnacji skóry po zakończonej pracy.
8.2.2.3	Ochrona dróg oddechowych: 	W razie wystąpienia zagrożenia, że wartości graniczne ekspozycji na produkt zostaną przekroczone, należy stosować odpowiednią maskę ochronną z filtrem przeciwpyłowym typu P2.: Dozowanie i przesypanie suchej zaprawy w systemach otwartych, np. dozowanie ręczne. Przestrzeganie wartości granicznych właściwych dla środowiska pracy należy zapewnić poprzez skuteczne środki technologii odbierania pyłu, np. Urządzenia odsysające. Jeżeli nie jest to możliwe, należy stosować półmaski filtrujące. Ręczna obróbka gotowej do użycia zaprawy: Ochrona dróg oddechowych nie jest wymagana. Konieczne jest przeszkolenie pracowników w zakresie odpowiedniego zastosowania indywidualnych środków ochrony, celem zapewnienia ich wymaganej skuteczności.
8.2.3	Kontrola narażenia środowiska:	Należy unikać emisji do środowiska. Pozostałości należy wykorzystać lub odpowiednio usunąć. Powietrze: Należy przestrzegać wartości granicznej emisji pyłu. Woda: Nie dopuścić do przedostania się produktu do wody, ze względu na wzrost poziomu i pH. Przy pH wyższym niż 9 mogą wystąpić zjawiska toksyczne dla środowiska. Należy przestrzegać krajowych regulacji dotyczących ścieków i wód gruntowych.

SEKCJA 9: WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE		
9.1	Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych	
	<u>Wygląd:</u>	Stan skupienia: stały (sproszkowany, ziarnisty) Kolor: biały
	<u>Zapach:</u>	Bezzapachowy
	<u>pH:</u>	W 20°C w wodzie, dla produktu gotowego do użycia: 11,5 – 13,5
	<u>Temperatura topnienia/krzepnięcia:</u>	Nie dotyczy
	<u>Początkowa temperatura wrzenia/zakres temperatur wrzenia:</u>	Nie dotyczy
	<u>Temperatura zapłonu:</u>	Nie dotyczy (materiał stały niepalny)
	<u>Szybkość parowania:</u>	Nie dotyczy
	<u>Palność:</u>	Nie dotyczy (materiał stały niepalny)

EdelPutz Versos Karta charakterystyki [Sporządzona zgodnie z załącznikiem II rozporządzenia WE 1907/2006 (REACH)]		 baumit.com
Data wystawienia	28.05.2015	
Data aktualizacji	31.08.2018	Wydanie: 3. Strona 6 12

	<u>Górna/dolna granica palności lub górna/dolna granica wybuchowości:</u>	Nie dotyczy
	<u>Prężność par:</u>	Nie dotyczy
	<u>Gęstość par:</u>	Nie dotyczy
	<u>Gęstość względna:</u>	Nie dotyczy
	<u>Gęstość nasypowa:</u>	Ok. 1150 kg/m ³ (20°C)
	<u>Rozpuszczalność:</u>	W wodzie w 20°C: <2g/l w odniesieniu do wodorotlenku wapnia
	<u>Współczynnik podziału: n-oktanol/woda:</u>	Nie dotyczy
	<u>Temperatura samozapłonu:</u>	Nie dotyczy (materiał stały niepalny)
	<u>Temperatura rozkładu:</u>	Nie dotyczy
	<u>Lepkość:</u>	Nie dotyczy
	<u>Właściwości wybuchowe:</u>	Niewybuchowy
	<u>Właściwości utleniające:</u>	Nieutleniający
	<u>Zawartość rozpuszczalników:</u>	0,0%
	<u>Zawartość ciał stałych:</u>	100%
9.2	Inne informacje:	Brak dostępnych danych

SEKCJA 10: STABILNOŚCI REAKTYWNOŚĆ		
10.1	Reaktywność:	Reaguje alkalicznie z wodą. W kontakcie z wodą następuje zamierzona reakcja, w wyniku której produkt twardnieje w stabilną masę, która nie jest reaktywna w normalnym środowisku.
10.2	Stabilność chemiczna:	Produkt jest stabilny (przy założeniu odpowiedniego magazynowania w suchym miejscu).
10.3	Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji:	Brak niebezpiecznych reakcji (patrz również sekcja 10.5).
10.4	Warunki, których należy unikać:	Unikać kontaktu z wodą oraz wilgocią podczas magazynowania (mieszanka reaguje alkalicznie z wilgocią i twardnieje)
10.5	Materiały niezgodne:	Reaguje egzotermicznie z kwasami: wilgotny produkt jest alkaliczny i reaguje z kwasami, solami amonowymi i metalami nieszlachetnymi, np.: aluminium, cynk, mosiądz. W wyniku reakcji z metalami nieszlachetnymi wydziela się wodor.
10.6	Niebezpieczne produkty rozkładu:	Nie stwierdzono niebezpiecznych produktów rozkładu mieszaniny.

SEKCJA 11: INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE			
11.1	Informacje dotyczące skutków toksykologicznych		
	Mieszanka jako całość nie została przebadana toksykologicznie. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych wynikają z odpowiednich danych dla cementu oraz wodorotlenku wapnia. Cementy portlandzkie i cementy portlandzkie klinkierowe wykazują te same cechy toksykologiczne i ekotoksykologiczne.		
	Toksyczność ostra:	Wapno uwodnione i cement są sklasyfikowane jako nie ostro toksyczne.	
		Cement portlandzki Wodorotlenek wapnia	
		na skórę	
		Test, królik, kontakt 24 godziny, 2000 mg/kg wagi ciała – brak obrażeń. [Odkośnik (4)] Bazując na dostępnych danych, kryteria klasyfikacji nie są spełnione	LD50> 2500 mg/kg bw (wodorotlenek wapnia, OECD 402, królik)
		na drogi oddechowe	
	Test, szczur, z 5 g/m ³ , brak ostrej toksyczności. Badanie zostało przeprowadzone na cemencie portlandzkim klinkierowym, głównym komponencie cementu. [Odkośnik (10)] Bazując na dostępnych danych, kryteria klasyfikacji nie są spełnione	Brak dostępnych danych.	
	przy kontakcie doustnym		
	W wyniku testów na zwierzętach z użyciem pyłów cementowych, nie stwierdzono ostrej toksyczności. Bazując na dostępnych danych, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.	LD50> 2500 mg/kg bw (OECD 425, szczur)	
	Działanie żrące/drażniące na	Wodorotlenek wapnia podrażnia skórę (in vivo, królik). W wyniku badań, wodorotlenek wapnia	

EdelPutz Versos
Karta charakterystyki

[Sporządzona zgodnie z załącznikiem II rozporządzenia WE 1907/2006 (REACH)]

Data wystawienia 28.05.2015

Data aktualizacji 31.08.2018

Wydanie: 3.

Strona 7 | 12

<u>skórę:</u>	skórą lub skóry z wilgotnym lub mokrym cementem może prowadzić do różnorodnych podrażnień i reakcji zapalnych skóry, np. zaczerwienienia i pęknięcia. Utrzymujący się kontakt w połączeniu z mechanicznym ścieraniem, może prowadzić do poważnych uszkodzeń skóry. [Odkładnik (4)].	został sklasyfikowany jako działający drażniąco na skórę (H315 – powoduje podrażnienie skóry).
<u>Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy:</u>	W testach in vitro, cement portlandzki klinkierowy (główny komponent cementu) wykazał oddziaływanie na rogówkę o zróżnicowanej sile. Przeliczony indeks podrażnienia wynosi 128. Bezpośredni kontakt z cementem może prowadzić do uszkodzeń rogówki, z jednej strony poprzez oddziaływanie mechaniczne, z drugiej zaś natychmiastowe lub późniejsze podrażnienie lub zapalenie. Bezpośredni kontakt w dużych ilościach suchego cementu lub odpryskami mokrego cementu, może mieć skutki sięgające od umiarkowanego podrażnienia oka (np. zapalenie spojówek lub powiek) aż do poważnych uszkodzeń oka i ślepoty. [Odkładnik (11), (12)].	Na podstawie badań (in vivo, królik) stwierdza się, że wodorotlenek wapnia może prowadzić do poważnych uszkodzeń oka (H318 – powoduje poważne uszkodzenia oczu).
<u>Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę:</u>	Nie ma oznak działania uczulającego na drogi oddechowe. Bazując na dostępnych danych, kryteria klasyfikacji nie są spełnione. [Odkładnik (1)]. U pojedynczych osób kontakt z wilgotnym cementem może prowadzić do powstania egzemu skórnych, wywołanych wysokim pH (kontaktowe zapalenie skóry), lub alergicznym działaniem rozpuszczalnego w wodzie Cr(VI).[Odkładnik (5)].	Wodorotlenek wapnia nie jest klasyfikowany jako działający uczulająco na skórę, ze względu na sposób działania (zmianę pH) oraz znaczenie wapnia w ludzkim odżywianiu.
<u>Działanie mutagenne na komórki rozrodcze:</u>	Brak oznak działania mutagennego na komórki rozrodcze. Bazując na dostępnych danych, kryteria klasyfikacji nie są spełnione. [Odkładnik (13), (14)].	Nie jest znany genotoksyczny potencjał wodorotlenku wapnia.
<u>Rakotwórczość:</u>	Nie stwierdzono przyczynowych związków pomiędzy cementem a zachorowaniem na raka. Badania epidemiologiczne nie wskazują na związek pomiędzy ekspozycją na cement a zachorowaniem na raka. [Odkładnik (1)]. Cement portlandzki nie jest sklasyfikowany jako rakotwórczy dla ludzi. „Czynniki, które mogą być rozważane jako rakotwórcze dla ludzi, ale które nie mogą zostać przeanalizowane ze względu na zbyt małą ilość danych. Testy in vitro i testy na zwierzętach nie wykazały właściwości rakotwórczych na poziomie odpowiednim do sklasyfikowania na podstawie jakiegokolwiek oznaczenia.” [Odkładnik (15)]. Bazując na dostępnych danych, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.	Wapń (aplikowany jako CA-Lactat) nie jest rakotwórczy (wynik eksperymentu, szczur). Nie istnieje ryzyko rakotwórczości na podstawie efektu pH wodorotlenku wapnia (istnieją dane epidemiologiczne na podstawie badań przeprowadzonych na ludziach).
<u>Szkodliwe działania na rozrodczość:</u>	Bazując na dostępnych danych, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.	Wapń (aplikowany jako CA-carbonat) nie jest rakotwórczy (wynik eksperymentu, mysz). Na podstawie efektu pH nie udowodniono istnienia szkodliwego działania na rozrodczość (istnieją dane epidemiologiczne na podstawie badań przeprowadzonych na ludziach).
<u>Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe:</u>	Ekspozycja na pył cementu może prowadzić do podrażnienia dróg oddechowych (gardła, przełyku, płuc). W reakcji na ekspozycję wykraczającą poza wartość graniczną dla	Wodorotlenek wapnia podrażnia drogi oddechowe (STOT SE 3, H335 – może powodować podrażnienie dróg oddechowych).

EdelPutz Versos Karta charakterystyki [Sporządzona zgodnie z załącznikiem II rozporządzenia WE 1907/2006 (REACH)]		 baumit.com
Data wystawienia	28.05.2015	
Data aktualizacji	31.08.2018	Wydanie: 3. Strona 8 12

		Środowiska pracy, mogą wystąpić kaszel, katar i płytki oddech. [Odkośnik (1)]. Ekspozycja na pył cementowy związana z wykonywanym zawodem, może mieć negatywny wpływ na funkcjonowanie układu oddechowego. Jednak jak dotąd nie ma wystarczających badań pozwalających ustalić stosunek dawki do działania.	
	<u>Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane:</u>	Długotrwała ekspozycja na wdychanie pyłu cementowego powyżej wartości granicznej dla środowiska pracy, może prowadzić do kaszlu, płytkiego oddechu, choroby płuc. Nie zanotowano żadnych przewlekłych efektów po ekspozycji na niskie stężenia. [Odkośnik (16)]. Bazując na dostępnych danych, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.	Brak istotnej klasyfikacji.
	<u>Zagrożenie spowodowane aspiracją:</u>	Nie ma zastosowania, gdyż cement nie jest stosowany w formie aerozolu.	Brak istotnej klasyfikacji.

SEKCJA 12: INFORMACJE EKOLOGICZNE			
12.1	<u>Toksyczność</u>		
	<u>Cement :</u>	Badania ekotoksykologiczne na cemencie portlandzkim na Daphnia magna (U.S. EPA, 1994a) [Odkośnik (6)] i Selenastrum Coli (U.S. EPA, 1993) [Odkośnik (7)] wykazały minimalny wpływ ekotoksykologiczny. W związku z tym nie można określić poziomów LC50 i EC50 [Odkośnik (8)]. Nie stwierdzono również toksyczności osadu [Odkośnik (9)]. Jednak wprowadzenie dużych ilości cementu do wody, może spowodować wzrost pH, a tym samym wykazać właściwości toksyczne w określonych okolicznościach.	
	<u>Wodorotlenek wapnia:</u>	Ostra/długotrwała toksyczność dla ryb	LC50 (96h) dla ryb słodkowodnych: 50,6 mg/l LC50 (96h) dla ryb morskich: 457 mg/l
		Ostra/długotrwała toksyczność dla bezkręgowców wodnych	EC50 (48h) dla bezkręgowców słodkowodnych: 49,1 mg/l LC50 (96h) dla bezkręgowców morskich: 158 mg/l
		Ostra/długotrwała toksyczność dla roślin wodnych	EC50 (72h) dla alg słodkowodnych: 184,57 mg/l NOEC (72h) dla alg morskich: 48 mg/l
		Ostra/długotrwała toksyczność dla drobnoustrojów, np. bakterii	Przy wysokim stężeniu, wodorotlenek wapnia wywołuje wzrost temperatury i pH.
		Toksyczność chemiczna dla organizmów wodnych	NOEC (14d) dla bezkręgowców morskich: 32 mg/l
		Toksyczność dla organizmów glebowych	EC10/LC10 lub NOEC dla makroorganizmów glebowych: 2000 mg/kg gleby dw EC10/LC10 lub NOEC dla mikroorganizmów glebowych: 1200 mg/kg gleby dw
		Toksyczność dla roślin	NOEC (21d) dla roślin: 1080 mg/kg
		Działanie ogólne	Ostry efekt pH. Mimo, że wodorotlenek wapnia może być stosowany do neutralizacji przekwaszonych wód, w przypadku przekroczenia 1 g/l może być on szkodliwy dla organizmów wodnych. pH > 12 szybko spadnie dzięki rozcieńczeniu i karbonatyzacji.
12.2	<u>Trwałość i zdolność do rozkładu:</u>	Nie dotyczy.	
12.3	<u>Zdolność do bioakumulacji:</u>	Brak danych.	
12.4	<u>Mobilność w glebie:</u>	Brak danych.	
12.5	<u>Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB:</u>	Nie dotyczy.	
12.6	<u>Inne szkodliwe skutki działania:</u>	Mieszanka zawiera cement portlandzki oraz wodorotlenek wapnia. Uwolnienie większych ilości powoduje w połączeniu z wodą, wzrost pH, które szybko spada poprzez rozcieńczenie (nieorganiczny mineralny materiał budowlany).	

EdelPutz Versos Karta charakterystyki [Sporządzona zgodnie z załącznikiem II rozporządzenia WE 1907/2006 (REACH)]		
Data wystawienia	28.05.2015	
Data aktualizacji	31.08.2018	Wydanie: 3. Strona 9 12

SEKCJA 13: POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI	
13.1	Metody unieszkodliwiania odpadów:
<p><u>Niewykorzystane pozostałości produktu:</u></p> 	<p>Nie należy usuwać razem z odpadami komunalnymi. Nie wprowadzać do kanalizacji. Zbierać w stanie suchym, magazynować w oznakowanych pojemnikach, w miarę możliwości do ponownego wykorzystania, z uwzględnieniem okresu przydatności, lub zmieszać pozostałości z wodą, unikając kontaktu ze skórą i ekspozycji na pył, a po utwardzeniu usunąć zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.</p> <p>Przestrzegać przepisów Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013nr 0 poz. 21)</p>
<u>Produkty wilgotne i w postaci zawiesiny:</u>	<p>Produkty wilgotne i zawiesziste pozostawić do związania. Unikać zrzutów do kanalizacji i zbiorników wodnych. Usuwać, jak w przypadku „produktu związanego”.</p>
<u>Produkt związany:</u>	<p>Produkt związany usuwać zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa lokalnego. Unikać zrzutów do kanalizacji.</p> <p>Np. 17 01 01 Odpady materiałów i elementów budowlanych oraz infrastruktury drogowej</p> <p style="padding-left: 40px;">17 09 04 Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w</p> <p style="padding-left: 40px;">17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03</p>
<u>Opakowanie:</u>	<p>Całkowicie opróżnić opakowanie i przetwarzać je zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa lokalnego. Usuwanie całkowicie opróżnionych opakowań, zgodnie z rodzajem opakowania, zgodnie z Rozporządzeniem „Katalog Odpadów”.</p> <p>Np. 15 01 01 Opakowania z papieru i tektury</p> <p style="padding-left: 40px;">15 01 05 Opakowania wielomateriałowe</p> <p>Przestrzegać przepisów Ustawy Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U.2013 nr.0 poz.888)</p>
<u>Kod odpadu, zgodnie z Rozporządzeniem „Katalog Odpadów”:</u>	<p>W przypadku podanych kodów odpadu, mamy do czynienia wyłącznie z przykładami. Konkretny kod odpadu jest uzależniony od pochodzenia i składu odpadu. przyporządkowanie do kodu odpadu następuje w porozumieniu z odpowiednimi organami, zgodnie z regionalnymi i krajowymi przepisami prawa.</p>

SEKCJA 14: INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU	
	Produkt nie jest objęty międzynarodowymi przepisami o przewozie niebezpiecznych ładunków ADR/RID, ADN, IMDG-Code, ICAO-TI, IATA-DGR.
14.1	Numer UN:
	Nie dotyczy.
14.2	Prawidłowa nazwa przewozowa UN:
	Nie dotyczy.
14.3	Klasa (-y) zagrożenia w transporcie:
	Produkt transportowany w oryginalnych opakowaniach nie stwarza zagrożenia podczas transportu. Nie wymaga szczególnego traktowania ani oznakowania w myśl obowiązujących przepisów transportowych.
14.4	Grupa pakowania:
	Nie dotyczy.
14.5	Zagrożenia dla środowiska:
	Nie dotyczy.
14.6	Szczególne środki ostrożności dla użytkowników:
	Przestrzegać przepisów Ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o przewozie drogowym

EdelPutz Versos Karta charakterystyki [Sporządzona zgodnie z załącznikiem II rozporządzenia WE 1907/2006 (REACH)]		 baumit.com
Data wystawienia	28.05.2015	
Data aktualizacji	31.08.2018	Wydanie: 3. Strona 10 12

		towarów niebezpiecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. 2005 nr 141 poz. 1184) wraz z późniejszymi zmianami.
14.7	Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC:	
		Nie dotyczy.

SEKCJA 15: INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

15.1	Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i środowiska, specyficzne dla substancji lub mieszaniny:	
		<p><u>Ustawa z dnia 25 lutego 2011r.</u> o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63, poz. 322);</p> <p><u>Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady</u> z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/69/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/ESWG, 93/167/WE, 93/105/WE i 2000/21/WE.</p> <p><u>Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/830</u> z dnia 28 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)</p> <p><u>Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008</u> z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE nr L 353 z 31 grudnia 2008 r.), z późniejszymi zmianami;</p> <p><u>Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r.</u> w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz.U.2005 nr.11 poz.86) wraz z późniejszymi zmianami.</p> <p><u>Rozporządzenie Ministra Gospodarki</u> z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. 05.259.2173);</p> <p><u>Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r.</u> w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U.2011.33.166) z późniejszymi zmianami.</p> <p><u>Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej</u> z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (np art. 228 & 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r – Kodeks Pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późniejszymi zm.) U. 10.141.950), na szczeblu europejskim dyrektywy 2000/39/WE, 2006/15/WE.</p> <p><u>Oświadczenie Rządowe z dnia 24 września 2002 r.</u> w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B do Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz.U.2002 nr.194 poz.1629) wraz z późniejszymi zmianami.</p> <p><u>Ustawa z dn. 20 kwietnia 2004 r.</u> o zmianie i uchyleniu niektórych ustaw w związku z uzyskaniem przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej (Dz.U.2004 nr.96 poz.959)</p> <p><u>Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r.</u> w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2014 nr 0 poz. 1923)</p> <p><u>Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 29 stycznia 2013 r.</u> w sprawie ograniczeń produkcji, obrotu lub stosowania substancji i mieszanin niebezpiecznych lub stwarzających zagrożenie oraz wprowadzania do obrotu lub stosowania wyrobów zawierających takie substancje lub mieszaniny (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 180)</p> <p><u>Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 października 2013 r.</u> w sprawie stosowania ograniczeń wyszczególnionych w załączniku XVII do rozporządzenia nr 1907/2006 (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 1314)</p> <p><u>Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r.</u> o odpadach (Dz.U.2013.0.21)</p> <p><u>Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r.</u> o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 227, poz. 1367)</p>
15.2	Ocena bezpieczeństwa chemicznego:	
		Dla tej mieszaniny nie przeprowadzono Oceny Bezpieczeństwa Chemicznego.

SEKCJA 16: INNE INFORMACJE

Określenie rodzaju zagrożenia (zwroty H):	
H 315	Działa drażniąco na skórę.
H 318	Powoduje poważne uszkodzenie oczu.
H 335	Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.

EdelPutz Versos
Karta charakterystyki

[Sporządzona zgodnie z załącznikiem II rozporządzenia WE 1907/2006 (REACH)]

Data wystawienia 28.05.2015

Data aktualizacji 31.08.2018

Wydanie: 3.

Strona 11 | 12

Skróty:	
ADR/RID	Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route/European Agreements on the transport of Dangerous goods by Road/Railway Europejskie porozumienie dotyczące międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych / zamówienia na międzynarodowy przewóz towarów niebezpiecznych
CAS	Chemical Abstracts Service Międzynarodowy standard oznaczania substancji niebezpiecznych
DNEL	Derived No-Effect Level Zbadany poziom ekspozycji bez wystąpienia uszkodzeń
EC10	Effective concentration at 10% mortality rate Efektywne stężenie przy 10% śmiertelności
EC50	Half maximal effective concentration Średnie stężenie efektywne
EN	Norma europejska
GHS	Globally Harmonized System of Classification, Labelling and Packaging of Chemicals Global harmonisiertes System zur Einstufung, Kennzeichnung und Verpackung von Chemikalien
IBC-Code	International Code for the Construction and Equipment of Ships carrying Dangerous Chemicals in Bulk
IATA-DGR	International Air Transport Association-Dangerous Goods Regulations Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Lotniczych – przepisy dotyczące substancji niebezpiecznych
ICAO-TI	International Civil Aviation Organisation - Technical instructions for the safe transport of dangerous goods by air Międzynarodowa Organizacja Lotnictwa Cywilnego Instrukcje Techniczne dotyczące bezpiecznego transportu towarów niebezpiecznych drogą lotniczą
IMDG-Code	International agreement on the Maritime transport of Dangerous Good-Code Międzynarodowy kod do transportu towarów niebezpiecznych drogą morską
LC10	Lethal concentration at 10% mortality rate Stężenie śmiertelne przy 10% śmiertelności
LC50	Median lethal concentration Średnie stężenie śmiertelne (średnie stężenie śmiertelne substancji)
LD10	Lethal dose at 10% mortality rate Dawka śmiertelna przy 10% śmiertelności
LD50	Median lethal dose Średnia dawka śmiertelna
MARPOL	marine pollution(International Convention for the Prevention of Pollution From Ships)
MEASE	Metals estimation and assessment of substance exposure
NaCl	Natriumchlorid Chlorek sodu
NOEC	No observed effect concentration Najwyższe badane stężenie bez obserwowanego działania szkodliwego
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development
OSHA	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju Occupational Safety & Health Administration
PBT	Persistent, bioaccumulative and toxic persistent und sehr bioakkumulierbar
REACH	Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals (Regulation (EC) No. 1907/2006) Rejestracja, ocena, dopuszczanie i ograniczenia dla substancji chemicznych (Rozporządzenie Nr 1907/2006 (WE))
RID	Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer Międzynarodowe przepisy dotyczące przewozu towarów niebezpiecznych koleją
STOT	Specific target organ toxicity Działanie toksyczne na narządy docelowe
TRGS	Przepisy techniczne dotyczące substancji niebezpiecznych
U.S.EPA	United States Environmental Protection Agency
VOC	volatile organic compound - lotne substancje organiczne.
vPvB	very persistent, very bioaccumulative bardzo trwałe i wykazujące zdolność do bioakumulacji
VwVwS	Verwaltungsvorschrift wassergefährdende Stoffe
Odnosniki do literatury/źródła informacji:	
(1)	Portland Cement Dust - Hazard assessment document EH75/7, UK Health and Safety

EdelPutz Versos Karta charakterystyki		 baumit.com
[Sporządzona zgodnie z załącznikiem II rozporządzenia WE 1907/2006 (REACH)]		
Data wystawienia	28.05.2015	
Data aktualizacji	31.08.2018	Wydanie: 3. Strona 12 12

		Executive, 2006: http://www.hse.gov.uk/pubns/web/portlandcement.pdf .
(2)		TRGS 900, Technische Regel für Gefahrstoffe „Arbeitsplatzgrenzwerte“, 2006
(3)		MEASE 1.02.01 Exposure assessment tool for metals and inorganic substances, EBRC Consulting GmbH für Eurometaux, 2010: http://www.ebrc.de/ebrc/ebrc-mease.php .
(4)		Observations on the effects of skin irritation caused by cement, Kietzman et al, Dermatosen, 47, 5, 184-189 (1999).
(5)		Epidemiological assessment of the occurrence of allergic dermatitis in workers in the construction industry related to the content of Cr (VI) in cement, NIOH, Page 11, 2003.
(6)		U.S. EPA, Short-term Methods for Estimating the Chronic Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater Organisms, 3rd ed. EPA/600/7-91/002, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1994a).
(7)		U.S. EPA, Methods for Measuring the Acute Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater and Marine Organisms, 4th ed. EPA/600/4-90/027F, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1993).
(8)		Environmental Impact of Construction and Repair Materials on Surface and Ground Waters. Summary of Methodology, Laboratory Results, and Model Development. NCHRP report 448, National Academy Press, Washington, D.C., 2001.
(9)		Final report Sediment Phase Toxicity Test Results with Corophium volutator for Portland clinker prepared for Norcem A.S. by AnalyCen Ecotox AS, 2007.
(10)		TNO report V8801/02, An acute (4-hour) inhalation toxicity study with Portland Cement Clinker CLP/GHS 03-2010-fine in rats, August 2010.
(11)		TNO report V8815/09, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker G in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010.
(12)		TNO report V8815/10, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker W in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010.
(13)		Investigation of the cytotoxic and proinflammatory effects of cement dusts in rat alveolar macrophages, Van Berlo et al, Chem. Res. Toxicol., 2009 Sept; 22(9):1548-58
(14)		Cytotoxicity and genotoxicity of cement dusts in A549 human epithelial lung cells in vitro: Gminski et al, Abstract DGPT conference Mainz, 2008.
(15)		Comments on a recommendation from the American Conference of governmental industrial Hygienists to change the threshold limit value for Portland cement, Patrick A.
(16)		Prospective monitoring of exposure and lung function among cement workers, Interim report of the study after the data collection of Phase I-II 2006-2010, H. Notø, H. Kjuus, M. Skogstad and K.-C. Nordby, National Institute of Occupational Health, Oslo, Norway, March 2010.
(17)		Anonymous, 2006: Tolerable upper intake levels for vitamins and minerals Scientific Committee on Food, European Food Safety Authority, ISBN: 92-9199-014-0 [SCF document]
(18)		Anonymous, 2008: Recommendation from the Scientific Committee on Occupational Exposure Limits (SCOEL) for calcium oxide (CaO) and calcium dihydroxide (Ca(OH) ₂), European Commission, DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities, SCOEL/SUM/137 February 2008
Metody oceny informacji w celu wykonania klasyfikacji, zgodnie z Art. 9 Rozporządzenia (EG) 1272/2008		
Ocena nastąpiła zgodnie z Art.6 ust. 5 i załącznikiem I Rozporządzenia (EG) nr 1272/2008.		
Informacje dotyczące szkolenia:		
Nie są wymagane dodatkowe szkolenia wykraczające poza przepisowe instrukcje postępowania z substancjami niebezpiecznymi.		
Klauzula wyłączająca		
Informacje zawarte w niniejszej karcie charakterystyki odnoszą się do wymogów bezpieczeństwa dla naszego produktu i zostały sporządzone w oparciu o stan wiedzy na dzień dzisiejszy. Nie stanowią one przyrzeczenia określonych właściwości produktu. Celem uzyskania dalszych informacji, należy zapoznać się z kartą techniczną lub kartą produktu. Informacje zawarte w karcie charakterystyki nie zwalniają użytkownika z przestrzegania wszystkich ustaw, rozporządzeń i norm obowiązujących w tej dziedzinie, również niewymienionych w niniejszym dokumencie.		
Wystawiający kartę charakterystyki:		
Dział: Zapewnienia Jakości		
Partner do kontaktu w sprawie informacji technicznej:		
info@baumit.pl		
Zmiany dokonane w karcie w przypadku aktualizacji:		
Sekcja:3, 8, 15.		